

Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Stráž nad Nežárkou, okres Jindřichův Hradec

Adresa: náměstí Emy Destinnové 142, 378 02 Stráž nad Nežárkou

Identifikátor školy: 650 039 831

Termín konání inspekce: 20. – 23. září 2004

Čj.:	g3-1019/04-2305
Signatura:	kg3zy101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Do devíti tříd základní školy dochází v letošním školním roce 155 žáků 1. - 9. postupného ročníku. Jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Zřizovatelem školy je Obec Stráž nad Nežárkou, náměstí Emy Destinnové 61, 378 02 Stráž nad Nežárkou. Škola kromě základní školy sdružuje školní družinu, mateřskou školu a školní jídelnu. Jednotřídní mateřská škola je odloučeným pracovištěm na adrese Pístinská 272, 378 02 Stráž nad Nežárkou.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně-technické podmínky základní a mateřské školy.
- Průběh a výsledky spontánních a řízených činností v mateřské škole.
- Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy v předmětech: český jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka, výtvarná výchova a praktické činnosti, tělesná výchova. Na 2. stupni v předmětech: český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, občanská výchova, matematika a tělesná výchova.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole jsou dvě pedagogické a jedna provozní pracovnice. Obě učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna z nich byla ředitelkou základní školy jmenována vedoucí pracoviště. Obě učitelky mají plný pracovní úvazek.

Na 1. stupni základní školy vyučují učitelky s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učitelky vyučující cizí jazyky na 1. stupni absolvovaly v minulém školním roce jazykový a metodický kurs pro učitele bez příslušné způsobilosti k výuce jazyků.

Skladba úvazků vyučujících na 2. stupni vychází ze snahy zajistit především aprobovanou výuku. To se plně daří v předmětech český jazyk, matematika, chemie, zeměpis, hudební výchova a praktické činnosti. Dějepis a přírodopis jsou z části vyučovány učiteli s jinou odbornou způsobilostí. Předměty anglický jazyk, německý jazyk na 2. stupni, fyzika, občanská výchova, rodinná výchova, výtvarná a tělesná výchova jsou vyučovány učiteli bez příslušné odborné způsobilosti. Negativní dopad neaprobované výuky se projevil v kvalitě vyučování cizích jazyků na tomto stupni školy.

Výchovná poradkyně neabsolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství.

Organizační řád školy přehledně stanovuje organizační strukturu celého subjektu. Vymezuje kompetence a povinnosti pověřených vedoucích pracovníků na jednotlivých pracovištích školy. Úkoly vedoucích pracovníků jsou zároveň podrobně uvedeny v jejich pracovních náplních. Jako poradní orgán ředitele školy funguje rozšířené vedení celého subjektu. Metodické orgány koordinují zejména organizační záležitosti související s výukou, jejich vedoucí nejsou členy širšího vedení školy.

Předávání důležitých informací uvnitř školy probíhá na pravidelných pedagogických radách, zveřejňováním na vývěsce ve sborovně, především však je založeno na každodenním styku vedení se zaměstnanci.

V řízení pracovníků klade vedení školy důraz na otevřený dialog. Rámec pravidel vytvářejí příslušné vnitřní normy. Kompetence pracovníků školy jsou podrobně vymezeny v jejich pracovních náplních.

Plán kontrolní činnosti vedení školy je komplexní, v obecných rysech postihuje všechny oblasti činnosti školy. V plánu hospitací jsou oblasti sledování a cíle vzhledem ke změně ve vedení základní školy v letošním roce stanoveny spíše v obecné rovině. Naplánováno je zadání prověrek znalostí žákům 2. – 9. ročníku dvakrát v průběhu školního roku, průběžné sledování výsledků, kterých dosáhnou žáci v olympiádách a soutěžích.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004 má veškeré náležitosti stanovené příslušnými předpisy. Obsahuje přehlednou, stručnou sumarizaci prospěchu žáků všech ročníků v jednotlivých předmětech, nástin nejdůležitějších výchovných problémů bez hlubší analýzy a výsledky, kterých žáci dosáhli v různých soutěžích a olympiádách.

V oblasti dalšího vzdělávání učitelů - podle předloženého plánu - klade vedení školy důraz na získávání dovedností souvisejících s informační technikou. Nadále chce využívat nabídky pedagogického centra a ve výběru liberálně vycházet vstříc iniciativě učitelů. S ohledem na zjištěnou nepříznivou situaci se zajištěním kvalitní výuky cizích jazyků na 2. stupni školy a pomalé prosazování činnostního pojetí výuky postrádá plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků potřebné zaměření především na tyto oblasti.

Do mateřské školy nastoupila letos jedna z učitelek po delší přestávce. Před nástupem absolvovala vzdělávání související s realizací rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. V osvojení nových metodických postupů jí průběžně pomáhá vedoucí učitelka.

Kritéria hodnocení zaměstnanců jsou ustanovena, zaměstnanci s nimi byli seznámeni. Zohledňují především kvalitu práce, ale bez vymezení prostředků, podle nichž je posuzována, dále některé náročnější úkoly a mimořádné aktivity zaměstnanců. Zápisy o přiznávání nenárokových složek platu s podrobným zdůvodněním jsou součástí oblasti hodnocení a vedení pracovníků k sebehodnocení.

Personální podmínky celkově byly hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Udržovaná budova školy je z počátku 20. století. Počet učeben vyhovuje současným potřebám. Pro výuku cizích jazyků se kromě kmenových tříd využívá jazyková učebna. Je vybavena obrazovými materiály, gramatickými přehledy, žákovskými pracemi. Žáci jsou vyučováni převážně v prostorných, světlých učebnách, vybavení odpovídá potřebám výuky. Učebny jsou většinou pěkně upravené, součástí výzdoby byly zpravidla i přehledy učiva a nástěnné pomůcky. Škola má malou tělocvičnu, dobře vybavenou veškerým potřebným tělocvičným nářadím a náčiním, dále pozemek, hernu školní družiny, cvičnou kuchyni. Při výuce tělesné výchovy využívá hřiště místní TJ Sokol. Přesun žáků ze školy na vzdálené hřiště se nevyhne citelné ztrátě z vyučovacího času.

Vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou umožňuje dobře plnit vzdělávací program. Podle zjištění v průběhu inspekce však pomůcky nejsou vždy efektivně využívány. V současné době je aktuální postupná obnova zastaralých věcí za nové, která je uvážlivě řešena podle finančních možností školy a zřizovatele. Škola je kompletně vybavena ucelenými řadami učebnic, má i potřebné základní pomůcky pro žáky se specifickými poruchami učení.

Mateřská škola využívá první patro dvoupatrové budovy. Ostatní prostory jsou pronajaté. Celodennímu provozu slouží společná herna a třída, sociální zařízení, šatna, výdejna jídla a kabinety. Nábytek ve třídách je starší, ale dosud plně funkční. Sedací nábytek pro děti je výškově odlišen s ohledem na vzrůst dětí.

Hraček a pomůcek má mateřská škola dostatečné množství a výběr. Ke sportovním činnostem jsou určeny žebřiny a drobné tělovýchovné nářadí. Pro dětskou a učitelskou knihovnu je vyhrazen prostor ve třídě a částečně v kabinetě pomůcek. Knih obou zmíněných kategorií je dostatečný výběr. Z hudebních nástrojů využívají učitelky klavír, kytaru, housle a flétnu. Z audiovizuálních pomůcek má mateřská škola k dispozici televizi a audiopřehrávač. Mateřské škole přísluší zahrada, která je vybavena zbytkem starého kovového zahradního náčiní a větším počtem různých dřevěných konstrukcí. Velmi dobře slouží k rekreaci a sportovnímu využití dětí.

Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje analýzu stavu v oblasti materiálně-technické a z ní vyplývající krátkodobé i dlouhodobé úkoly. Požadavky na jejich realizaci jsou předkládány zřizovateli a s ním projednávány.

Materiálně-technické podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni, umožňují škole realizovat výuku podle zvoleného vzdělávacího programu.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Žáci školy jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Výuka je v souladu s učebním plánem a osnovami tohoto vzdělávacího programu. Pro vykazované integrované žáky jsou zpracovány individuální vzdělávací programy. Jejich zpracování zůstává v rovině formálního dokumentu, vypovídací hodnota je nízká. Dokumentace vedená školou průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2004/2005 ukládá řediteli školy a jeho zástupkyni trvale sledovat plnění učebních dokumentů v rámci hospitací, vyhodnocování výsledků žáků v plánovaných prověrkách znalostí a při pravidelných měsíčních kontrolách pedagogické dokumentace.

Rozvrh hodin vychází z reálných organizačních podmínek školy, ze skladby úvazků jednotlivých učitelů a zpravidla respektuje základní psychohygienické požadavky. Škole byla v tomto školním roce povolena MŠMT na základě její žádosti úprava režimu vyučovacího dne (krácení některých přestávek). Důvodem jsou odjezdy autobusů pro žáky dojíždějící z okolí.

Vnitřní řád školy obsahuje náležitosti dané příslušnou vyhláškou. Vhodně vyvažuje vymezené povinnosti žáků uvedením jejich práv. Pro provoz školní družiny, školní jídelny, mateřské školy a tělocvičny jsou zpracovány samostatné vnitřní řády.

V letošním školním roce došlo ke změně výchovného poradce. Tuto funkci nově vykonává zástupkyně ředitele školy. V době inspekce probíhala potřebná aktualizace individuálních vzdělávacích programů pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Na ně navazuje koncepce spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, s rodiči a koordinace zajištění individuální péče s třídními učiteli a učitelkou pověřenou vedením kroužku nápravy dyslexie. V době konání inspekce nebyla ještě dopracována koncepce oblasti poradenství v profesní orientaci žáků.

Škola má zpracovaný rámcový Minimální preventivní program. Soustřeďuje se především na časové rozplánování jednotlivých akcí a postupů školy, neobsahuje konkrétní vymezení osobní odpovědnosti jednotlivých pedagogických pracovníků. Oblastí prevence sociálně patologických jevů se z pověření vedení školy zabývá zkušená učitelka.

O výsledcích a průběhu výchovy a vzdělávání jsou zákonní zástupci žáků informováni obvyklými cestami - ze zápisů v notýscích a žákovských knížkách, na pravidelných třídních schůzkách, při individuálních konzultacích a při nejrůznějších akcích pořádaných školou (vánoční besídky, školní akademie, sportovní a turistické akce apod.).

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk, prvouka, výtvarná výchova na 1. stupni

Vyučující mají zpracované tematické plány učiva, které odpovídají osnovám vzdělávacího programu. Rozplánování učiva sleduje potřebnou kontinuitu. Aktuální složení jednotlivých žákovských kolektivů nebylo do plánů zahrnuto. Promítalo se spíše v různé míře do přípravy jednotlivých učitelek na vyučování.

Kvalifikovanost vyučujících a jejich pedagogická praxe se odrážela ve věcné správnosti prezentovaného učiva a v kvalitě výchovně-vzdělávací práce.

Přesto, že škola disponuje dostatkem učebnic, učebních i audiovizuálních pomůcek, nebyly pomůcky v některých sledovaných hodinách účelně využívány. V hodinách prvouky sloužily pouze k frontální demonstraci, nebyly využity k samostatné aktivní činnosti žáků. Zvolené techniky a činnosti ve výtvarné výchově a v praktických činnostech jsou částečně limitovány finančními možnostmi školy a úrovní pomůcek, které si žáci obstarávají sami.

Stanovené cíle vyučování se dařilo ve sledovaných hodinách naplňovat. Všechny vyučující dobře zvládaly organizaci výuky, volily přiměřené tempo, zpravidla respektovaly individuální potřeby žáků. Struktura hospitovaných hodin se pohybovala od tradičního modelu s frontálním způsobem vyučování, kde dominoval verbální projev vyučující, až po činnostně pojatou výuku podporující aktivní učení žáků. V hodinách českého jazyka v 5. ročníku, které byly hodnoceny jako vynikající, dokázala učitelka účelně a nenásilně propojit učivo se zkušenostmi a pozorováním žáků z běžného života. Pestrou paletou forem práce průběžně budila u žáků přirozený zájem o nové poznatky a dovednosti. Výsledkem takového stylu pedagogické práce bylo aktivní zapojení žáků do výuky. V těchto hodinách se také nejvíce dařilo přirozeně rozvíjet komunikační dovednosti žáků (např. vyjádření vlastního názoru, argumentace, vzájemné respektování).

Nesporným kladem sledované výuky byl převažující demokratický styl výuky a laskavá, klidná komunikace vyučujících se žáky. Tyto skutečnosti působily jako přirozený motivační faktor. Takový přístup vyučujících vytvářel klidné a příznivé klima ve vyučování. Ve výtvarné výchově a v praktických činnostech někdy příliš ochránářský postoj učitelky nepodporoval potřebné rozvíjení některých dovedností, včetně samostatnosti žáků.

Jako významný motivační faktor působilo pozitivně laděné hodnocení dílčích výkonů a aktivity žáků v průběhu výuky. Většina vyučujících bezprostředně analyzovala chyby, kterých se žáci dopouštěli. Písemné projevy žáků jsou pravidelně kontrolovány. Žáci byli v navštívených hodinách vedeni k osvojování si potřebných pracovních návyků. Četnost klasifikace a zdůrazňování její motivační funkce zcela odpovídalo prvním týdnům nového školního roku.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučuje anglický a německý jazyk. Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem, učivo jednotlivých ročníků na sebe navazuje. Vyučující mají zpracované tematické plány, které respektují požadavky platných osnov.

Hospitace proběhly u všech přítomných vyučujících – jedna učitelka byla v době inspekce v pracovní neschopnosti. Navštívené hodiny jednotlivých vyučujících měly velmi rozdílnou úroveň.

Hodiny na 1. stupni byly zodpovědně připravené. Učitelka postupovala přiměřeným tempem a v logických krocích, dbala na časté opakování již osvojeného učiva. Výuka byla vedena v přiměřené míře v cizím jazyce. V hodinách byla vhodně využita didaktická technika pro nácvik správné výslovnosti a pro poslech s porozuměním a řada dalších pomůcek. Zvolené metody a formy práce byly dostatečně pestré, založeny byly především na tvořivých činnostech a hře. Žáci pracovali se zaujetím, byli vedeni ke spolupráci a měli prostor pro samostatnou práci. Učitelka s nimi byla v neustálém kontaktu a přistupovala k nim s potřebnou vstřícností a tolerancí.

V hospitovaných hodinách na 2. stupni se negativně projevovala chybějící odborná způsobilost vyučujících. - především v jejich nedostatečné jazykové vybavenosti a částečně v dovednosti a zručnosti efektivně organizovat výuku a aplikovat různé postupy a metody vedoucí k vyváženému rozvoji jazykových kompetencí. Hodiny byly vedeny převážně v českém jazyce. Často chyběl úvod, průběžné a závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků. V hodinách byl zaznamenán téměř výhradně frontální způsob výuky, a to i v situacích, které umožňovaly účelně využít i jiné formy. Především v hodinách německého jazyka byl tento způsob práce mnohdy neefektivní a nerozvíjel dostatečně základní kompetence žáků. Ústní zkoušení probíhalo v jedné hodině. Hodnocení žáka bylo zdůvodněno a klasifikace odpovídala výkonu. Žáci spolupracovali s vyučujícími a ochotně se zapojovali do nabízených aktivit.

Průběh a výsledky vzdělávání v cizích jazycích byly hodnoceny na 1. stupni jako vynikající, na 2. stupni jako vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovedních předmětech na 2. stupni

Hospitace proběhly v hodinách českého jazyka, dějepisu a občanské výchovy. Týdenní dotace předmětů jsou v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu. Učivo je rozvrženo do jednotlivých ročníků prostřednictvím tematických plánů, které jsou v souladu s osnovami. Tematické plány mají různou úroveň rozpracování a jen některé z nich jsou funkčním pracovním materiálem. Cíle výuky byly v jednotlivých ročnících stanoveny vhodně a přiměřeně zejména v oblasti obsahu učiva, méně již byly předem promyšleny motivační metody práce a efektivní organizace hodin v souvislosti s rozvojem klíčových kompetencí žáků.

Výuku českého jazyka zajišťuje kvalifikovaná učitelka s příslušnou aprobační, dějepis dva kvalifikovaní vyučující, aprobační má jeden z nich. Pro výuku občanské výchovy škola nemá aprobovaného vyučujícího, její výuku zajišťují čtyři kvalifikovaní učitelé s aprobační pro jiné předměty, jedna učitelka má kvalifikaci pro výuku na 1. stupni. Všichni vyučující ve výše uvedených případech se velmi dobře vyrovnali s předmětem mimo svou aprobační po věcné a odborné stránce. Zjištěné rezervy v metodické oblasti se týkaly spíše celkového pojetí výuky.

Vyučující si do hodin potřebné pomůcky, písemné i obrazové doplňující materiály přinášeli, v některých hodinách pracovali jen s učebnicí. Možnosti využití donesených publikací a materiálů však byly omezeny převažující frontální formou výuky. V dějepisu byly

využívány nové nástěnné mapy a žáci měli k dispozici také atlasy. Pro všechny předměty měli žáci učebnice, občas pracovali s pracovními kopírovanými listy. Didaktická technika byla ve sledovaných hodinách využita jen ojediněle.

Hospitované hodiny byly většinou velmi dobře organizačně připraveny. Jejich struktura byla zejména v českém jazyce a v dějepisu časově a obsahově vyvážena, byly střídány činnosti založené na ústním a písemném projevu. Vyučující přistupovali zodpovědně k zajištění výsledků učení, dbali na upevnění již osvojeného učiva. Hodiny byly vedeny převážně tradiční frontální formou s dominující rolí a projevem vyučujících, přestože nižší počet žáků ve třídách usnadňoval začlenění pestřejších interaktivních metod práce. Z tohoto stylu se vymykala hospitovaná hodina občanské výchovy v 6. ročníku, která byla postavena na promyšlené přípravě a organizaci, výborné interakci vyučující s žáky, na názornosti a na aktivizujících metodách učení žáků. Pomocí prvků osobnostní a sociální výchovy a důsledností se učitelce dařilo vést žáky k odpovědnosti, k vzájemné komunikaci a práci v týmu. I v některých dalších hodinách se objevily prvky osobnostní výchovy a aktivního učení žáků, ale nepřekročily rovinu jednostranné komunikace vyučujících.

Motivace žáků vycházela především z probíraného tématu, které se vyučující snažili doplňovat zajímavostmi, aktualizacemi, vysvětlením praktického využití učiva. Méně bylo využíváno motivace pestrostí metod, průběžným slovním hodnocením či klasifikací. Úvodní motivace byla v řadě hodin zúžena na seznámení žáků s tématem hodiny. V některých hodinách chybělo závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků. Jen v malé míře se objevily prvky vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Vystupování vyučujících bylo vstřícné a vlídné, jejich komunikace se žáky probíhala s oboustrannou důvěrou. V řadě sledovaných hodin však chyběl prostor pro vlastní uplatnění žáků a rozvoj jejich kompetencí tak, jak je stanoveno poznatkovými a hodnotovými cíli vzdělávacího programu.

Průběh a výsledky vzdělávání byly v českém jazyce, dějepisu a v občanské výchově celkově hodnoceny jako dobré.

Matematika na 1. a 2. stupni

Učivo matematiky je rozvrženo v tematických plánech učitelek v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Vzdělávací cíle ve sledovaných hodinách byly vhodně stanoveny s ohledem k aktuálnímu složení žákovských kolektivů ve třídách.

Matematice na 1. a 2. stupni vyučují kvalifikované učitelky. To se pozitivně projevilo v respektování didaktických zásad výuky a v její věcné správnosti.

Tempo práce bylo vhodně přizpůsobeno schopnostem a potřebám žáků, na 1. stupni byly do vyučování správně zařazovány relaxační činnosti. Zájem, pozornost a aktivita žáků na 1. stupni byly příznivě ovlivněny vhodným výběrem učiva, jeho aktualizací, pestrostí použitých vyučovacích metod a efektivní organizací činnosti žáků. Vynikající byla v tomto směru výuka v 5. ročníku. Na 2. stupni bylo ve větší míře využíváno dobře organizované frontální vyučování. K názornosti vyučování na 1. stupni významně přispělo časté používání demonstračních pomůcek.

Veškeré sledované hodiny byly vedeny věcně správně, didaktické zásady učení byly respektovány. Učivo bylo vyvozováno za aktivní spolupráce se žáky v návaznosti na jejich dosavadní vědomosti a dovednosti. Potřebný čas byl věnován systematickému opakování, do něhož byli zapojeni všichni žáci třídy. Samostatná práce byla zadávána převážně nediferencovaně, ale vždy srozumitelně, při jejím zpracování mohli žáci postupovat individuálním tempem. Učitelky poskytovaly žákům během práce individuálně radu a pomoc. Velmi dobře fungovala zpětná vazba, po ukončení práce zpravidla následovala společná

kontrola správnosti řešení. Pozitivním zjištěním bylo soustavné vedení žáků k počítání z paměti, v některých hodinách též vyhledávání alternativních postupů řešení úloh. V několika sledovaných hodinách bylo učivo vhodně aktualizováno s využitím dosavadních vědomostí a zkušeností žáků.

Úvodní motivace převážně spočívala v seznámení žáků s programem hodiny. Ve většině sledované výuky patřila k významným motivujícím činitelům pochvala a pozitivní hodnocení aktivity a znalostí žáků. Spíše výjimečně bylo využito vzájemného hodnocení mezi žáky. Žáci byli velmi aktivní při soutěžích a didaktických hrách zařazených do některých sledovaných hodin.

Verbální komunikace učitelek byla velmi dobrá. Hovořily zřetelně, jasně, logicky, mluvnicky i věcně správně. Žáky vedly k souvislému, přesnému vyjadřování a k přehlednému zápisu řešení úloh v sešitech i na tabuli.

Průběžné motivující hodnocení vedlo žáky k aktivitě a snaze uplatnit své vědomosti a schopnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Tělesná výchova

Tělesné výchově na 1. stupni základní školy vyučují učitelky s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Odbornost učitelek spolu s jejich promyšlenou přípravou na vyučování měly pozitivní vliv na kvalitu sledované výuky. Zvolené výukové cíle byly přiměřené věku žáků, jejich schopnostem i omezeným prostorovým podmínkám. Promyšlenou organizací činnosti se učitelky velmi dobře vyrovnaly s nedostatkem cvičebního prostoru. Na 2. stupni vyučují tělesné výchově učitelé bez příslušné odborné způsobilosti. Tato skutečnost se částečně negativně projevila v kvalitě sledované výuky.

Pro tělesnou výchovu na 1. i 2. stupni byly zpracovány časově tematické plány, které odpovídají učebním osnovám zvoleného vzdělávacího programu a zajišťují návaznost učiva v jednotlivých ročnících.

Veškerá hospitovaná výuka na 1. stupni probíhala v prostorově stísněné tělocvičně školy, dobře vybavené veškerým potřebným tělocvičným náradím a náčiním. Náradí a náčiní bylo ve výuce efektivně využíváno. Výuka na 2. stupni proběhla na hřišti místní TJ Sokol, převážně za nevyhovujících povětrnostních podmínek.

Sledované hodiny na 1. stupni měly většinou tradiční stavbu. Náplní rušné části byl zpravidla běh, na 1. stupni také motivující drobné pohybové hry. Výběr cviků v průpravné části byl vhodnou přípravou k činnostem, které následovaly. Na 2. stupni byli vyučující méně důslední při vedení žáků k přesnému provedení průpravných cviků. Do hlavní části hodiny na 1. stupni byly zařazeny činnosti přiměřené věku a schopnostem žáků, zvolené s ohledem k jejich všestrannému pohybovému rozvoji. Cvičení byla dobře organizována, jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly, efektivně byly využívány cvičební plocha i vyučovací čas. Vhodně byla střídána fyzická zátěž s uvolněním. Cviky a pohybové činnosti byly žákům názorně vysvětlovány a předváděny, při nácviu nových dovedností byl dodržován správný metodický postup. Méně často byla uplatňována diferenciaci v činnosti žáků s ohledem k jejich různé pohybové vyspělosti a trénovanosti. Náplní hlavní části hodin na 2. stupni byla netradiční pohybová činnost – softball. Do výuky chlapců byl v minimální míře zařazen potřebný nácviu herních činností jednotlivce. Hodina byla úzce zaměřena na vlastní řízenou hru. Ve výuce dívek byla nácviu herních činností věnována větší pozornost, činnost však nebyla efektivně organizována. Žákyně v chladném a deštivém počasí byly v této fázi hodiny minimálně v pohybu, výuka nebyla v potřebném rozsahu zajištěna pomůckami.

Vyučující většinou respektovali zásady bezpečnosti žáků při cvičení a žáky vedli k jejich dodržování. Žáci používali vhodný cvičební oděv i obuv.

Výběr činností a organizace výuky podněcovaly zájem žáků o cvičení, zejména v hodinách na 1. stupni. V celkovém hodnocení a klasifikaci žáků vyučující nepřihlížejí pouze k měřeným a bodovaným výkonům žáka, ale respektují též jeho snahu, dílčí pokroky a celkový přístup k práci v předmětu.

Žáci byli v průběhu výuky převážně dobře instruováni. Organizační pokyny byly vydávány stručně a jasně, žáci na ně většinou pohotově a správně reagovali. Vzájemně dobrá komunikace souvisela se vstřícným postojem vyučujících k žákům.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově byly na 1. stupni celkově hodnoceny jako velmi dobré, na 2. stupni jako průměrné

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vzhledem k termínu konání inspekce a personálním změnám ve vedení školy – zástupkyně ředitele školy do funkce i do školy nastoupila v srpnu 2004 - nelze hodnotit systém zjišťování výsledků vzdělávání ve školním roce 2004/2005. V plánu práce školy jsou stanoveny nástroje autoevaluace školy: zadávání srovnávacích prověrek znalostí, zjištění v rámci hospitační činnosti, sledování úspěšnosti žáků v soutěžích vyhlášených MŠMT, při přijímání na střední školy. Jsou naplánovány kulturní a sportovní akce školy, v nichž se projeví získané dovednosti žáků. Využití výroční zprávy školy o činnosti školy jako autoevaluačního nástroje školy je popsáno v kapitole Personální podmínky vzdělávání.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově byla hodnocena úroveň průběhu a výsledků vzdělávání na 1. stupni školy jako velmi dobrá, na 2. stupni školy ve sledovaných předmětech jako dobrá.

Učitelé na 2. stupni školy zpravidla dobře zvládali tradiční metody práce, na které jsou žáci zvyklí a znají jejich algoritmy. Takový styl výuky však často postrádal další cíle vyučování podle zvoleného vzdělávacího programu, jako je např. rozvoj komunikativních dovedností nebo osvojení si dovednosti vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací program

Mateřská škola při své výchovně-vzdělávací činnosti vychází z rámcového programu pro předškolní vzdělávání, na jehož základech má zpracovaný vlastní školní program. Při realizaci programu škola plní základní témata v souladu s rámcovým programem a v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace a dokumentace prokazující plnění stanoveného programu je vedena částečně v mateřské a částečně v základní škole.

Výchovně-vzdělávací proces je plánován formou ucelených bloků, v nichž jsou zastoupeny všechny činnosti zcela vyváženě. Uspořádání činností a diferenciací programu s ohledem na věkové zvláštnosti dětí plně odpovídá psychohygienickým požadavkům.

Vzájemné vztahy mezi zaměstnanci jsou harmonické, založené na spolupráci a sounáležitosti. Dětem je ve všech ohledech věnována dostatečná pozornost a děti přistupují k dospělým s důvěrou a přichylností. Informace rodičům jsou předávány učitelkami osobně, základní a dlouhodobé informace jsou umístěny na nástěnné tabuli.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

V průběhu byly sledovány spontánní a řízené činnosti, úroveň sebeobslužných a pracovních činností a dovedností, úroveň společenského chování a komunikace, samostatnost dětí v obou věkových kategoriích a diferenciaci plnění úkolů s ohledem na věkové zvláštnosti dětí.

Spontánní a řízené činnosti

Pro spontánní činnosti je vyhrazen prostor především v ranních hrách, při pobytu venku a v odpoledním programu. Děti mají dostatečný časový prostor pro uplatnění svých představ a uskutečnění záměrů. Motivačně působí samotné uspořádání prostoru a pestrá nabídka hraček. Děti využívaly jak společných forem hry v malých skupinách, tak i individuální aktivity, které navazovaly na předchozí činnosti. Učitelka ponechala organizaci her dětem, sama se účastnila her pouze na vybídnutí dětí. Děti vzájemně respektovaly hry jednotlivých skupin a hru ukončovaly postupně podle vlastního uvážení. V závěru se přirozeným způsobem překrývala příprava na cvičení a doznívání her.

V řízených činnostech učitelky sledovaly spád a zajímavost činností pro děti, průběžně je motivovaly, využívaly momentů překvapení a napětí. Při plnění stanovených cílů vycházely z předchozích znalostí dětí a jejich individuálních zážitků. V probíhající činnosti se učitelka držela zvoleného tématu, okrajově se dotkla několika vzdělávacích oblastí, ale preferovala jednu oblast se zvolením společného postupu se všemi dětmi současně. Většinou měly děti dostatek příležitostí k vyjádření vlastního názoru a přesvědčení. V některých případech však převažoval verbální projev učitelky nad projevem dětí. Učitelka sledovala obě věkové skupiny dětí a průběžně se jim věnovala, odlišovala náročnost činností. Pro starší děti, které daný úkol dříve splnily, měla připravený další program. Nejednalo se však o spontánní výběr činnosti. Učitelka jednala s dětmi vlídně, s pochopením. Hodnotila děti vždy pozitivně, individuálně. Při výtvarné činnosti zařadila na závěr prohlídku výtvarných prací, děti však nedostaly prostor pro vlastní zhodnocení.

Společenské návyky jsou dětem průběžně vštěpovány. Projevily se zejména ve styku a komunikaci s dospělými osobami a v průběhu stolování. Děti jsou vedeny k samostatnosti, u starších dětí jsou však v této oblasti ještě značné rezervy.

Spontánní činnosti byly celkově vynikající, řízené činnosti měly úroveň velmi dobrou.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Pohybový rozvoj odpovídá věku dětí. Sebeobslužné dovednosti dětí jsou velmi dobré, mladší děti se učí samostatnosti a obratnosti od starších dětí, starší děti jim naopak v případě potřeby pomáhají. Základní zásady zdvořilého chování jsou dětem průběžně připomínány. Starší děti je zvládají bez problémů, mladší se toto teprve učí. Vzájemná spolupráce mezi dětmi se nejvýrazněji projevila při spontánních činnostech. Starší děti korigují své chování s ohledem na mladší děti, od učitelky jsou vedeny k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a smyslu pro pořádek.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Stravování v mateřské škole je celodenní. Veškeré jídlo je dováženo ze školní jídelny ZŠ.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina základní školy čj. 350/2002 ze dne 19. 9. 2002
2. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 17 409/03-21 ze dne 9. 4. 2003,
3. Organizační řád školy, čj. 1/2003/04 ze dne 25. 8. 2003
4. Vnitřní řád školy ze dne 1. 9. 2003 projednaný a schválený pedagogickou radou dne 26. 8. 2004
5. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2004
6. Vnitřní řád tělocvičny ze dne 1. 9. 2004
7. Pracovní náplně pracovníků školy
8. Plán práce základní školy na školní rok 2004/2005 ze dne 30.8. 2004
9. Výroční zpráva o činnosti základní školy ve školním roce 2003/2004 ze dne 31. 8. 2004
10. Žádost základní školy o povolení krácení přestávek ve školním roce 2004/2005 ze dne 25. 8. 2004
11. Stanovisko MŠMT Úprava režimu vyučovacího dne čj. 25 720/04-22 ze dne 9. 9. 2004
12. Plány práce metodických orgánů (metodické sdružení 1. stupně, předmětové komise jazyků a předmětové komise 2. stupně)
13. Individuální vzdělávací programy žáků
14. Dokumentace výchovné poradkyně
15. Minimální preventivní program školy pro školní rok 2004/2005
16. Třídní knihy všech tříd pro školní rok 2004/2005
17. Třídní výkazy všech tříd pro školní rok 2004/2005
18. Katalogové listy žáků školy
19. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005
20. Učební plán školy pro školní rok 2004/2005
21. Zápisy z pedagogických rad školní rok 2004/2005
22. Osobní dokumentace pracovníků školy
23. Kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu
24. Přehled výchovné práce v mateřské škole pro školní rok 2004/05
25. Přehled docházky dětí - září 2004
26. Evidenční listy všech dětí zapsaných do mateřské školy
27. Rozhodnutí o zařazení všech dětí zapsaných do mateřské školy
28. Jmenování do funkce vedoucí pracoviště ze dne 2. 1. 2003 bez čj.
29. Školní vzdělávací program mateřské školy
30. Zápisy z pedagogických a provozních porad, mateřská škola - školní rok 2004/2005
31. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti, mateřská škola - školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Organizační struktura školy je stanovena účelně s ohledem na objektivní podmínky venkovské školy. Informační systém školy je účinný. Vedení pracovníků je založeno na liberálních principech.

Organizace výuky v základní škole sleduje především zajištění aprobované výuky. Na 1. stupni se podařilo zajistit vyučování zkušenými učitelkami s příslušnou kvalifikací, včetně výuky cizích jazyků. Na 2. stupni, shodně s konstatováním v minulé inspekční zprávě, má jiná odborná způsobilost učitelů negativní dopady na výuku cizích jazyků, částečně i tělesné výchovy.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují plnění zvoleného vzdělávacího programu. Ne vždy ale byly pomůcky ve sledovaných hodinách účelně využívány, málo sloužily k vlastní činnosti žáků, která je důležitým prostředkem aktivního učení.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni byly hodnoceny jako velmi dobré. Převažující styl výuky na 2. stupni se zpravidla držel tradičního modelu výuky s dominující rolí a slovním projevem vyučujících, přestože nižší počet žáků ve třídách usnadňoval začlenění pestřejších interaktivních metod práce, které jsou z hlediska aktivního učení žáka účinnější. Škola málo využívá dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jako prostředku k překonání zjištěných vžitých stereotypů ve výuce žáků a jako osvědčeného předpokladu odborného růstu učitelů.

Z dílčích hodnocení průběhu výchovně-vzdělávacího procesu vyplývá, že škola pod vedením současného ředitele dlouhodobě podporuje a vytváří dobré, pozitivně laděné vztahy mezi učiteli a žáky a celkově uvnitř školy.

V mateřské škole splňují obě učitelky podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci s dětmi předškolního věku. Průběžně se vzdělávají.

V oblasti materiálně-technického vybavení má mateřská škola dostatečné množství pomůcek a hraček, chybí více pomůcek pro tělesnou výchovu. Nábytek ve třídách je starší, ale dosud plně funkční.

V plánování vychází mateřská škola z rámcového programu. Zpracovaný plán má kvalitní úroveň, v praxi však stále převládá klasické členění podle režimu dne a někdy tradiční metody, které směřují k preferování jedné činnosti. Není dostatečně posilována samostatnost dětí.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Neumannová	Ivana Neumannová
Členové týmu	PhDr. Jana Bartošová	Jana Bartošová
	Mgr. Helena Hyspecká	Helena Hyspecká
	Mgr. Arnošt Punčochář	Arnošt Punčochář
	PhDr. Marie Stolbenková	Marie Stolbenková

V Jindřichově Hradci dne 29. 10. 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 11. 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Pavel Dvořáček

Mgr. Pavel Dvořáček

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Janderova 147/II, 3777 01 Jindřichův Hradec. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel OÚ Stráž nad Než., náměstí E. Destinnové 61, 378 02	04-11-22	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.